

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Consultatieversie

Besluit van tot wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 en Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies in verband met de toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten alsmede van de toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak (Wijzigingsbesluit toegang UBO-registers voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak)

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van [• datum], [• kenmerk], directie Financiële Markten, gedaan mede namens Onze Minister van Justitie en Veiligheid en Onze Minister van Economische Zaken;

Gelet op de artikelen 23, 28, tweede lid, onderdeel a en d, van de Handelsregisterwet 2007, de artikelen 6 en 7, tweede lid, onderdeel a en d, van de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies en artikel 34, vierde lid, onderdeel f, van de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van [•...], nr. [•...]);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van [• datum], [• kenmerk], directie Financiële Markten, uitgebracht mede namens Onze Minister van Justitie en Veiligheid en Onze Minister van Economische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het **Handelsregisterbesluit 2008** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 51a, onderdeel e, wordt na "de Koninklijke Marechaussee" ingevoegd ", de inspecteur, bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, onderdeel c, van de Algemene douanewet".

B

Na artikel 51a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 51aa

Als bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak, bedoeld in artikel 28, tweede lid, onderdeel d, van de wet, worden aangewezen:

- a. Onze Minister van Financiën en Onze Ministers die het mede aangaat voor wat betreft de uitvoering van hun taak, bedoeld in artikel 22, tweede lid, onderdeel d, van Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit;
- b. bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur, voor zover dat noodzakelijk is in de gevallen waarin zij bevoegd zijn tot toepassing van die wet;
- c. de Nederlandsche Bank N.V. voor wat betreft de beoordeling van betrouwbaarheid en geschiktheid van een persoon op grond van de Wet op het financieel toezicht of een vergelijkbare beoordeling op basis van een verordening als bedoeld in artikel 1:24, derde lid, van die wet en voor de uitvoering van haar taak op grond van artikel 25, tweede lid, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, artikel 106 van de Pensioenwet, artikel 110c van de Wet verplichte beroepspensioenregeling en artikel 10 van de Wet toezicht trustkantoren 2018;
- d. de Stichting Autoriteit Financiële Markten voor wat betreft de beoordeling van betrouwbaarheid en geschiktheid van een persoon op grond van de Wet op het financieel toezicht of een vergelijkbare beoordeling op basis van een verordening als bedoeld in artikel 1:25, derde lid, van die wet en voor de uitvoering van haar taken op grond van de artikelen 2:55, 2:60, 2:65, 2:80, 2:96, 4:13, 4:26, 4:62h, van de Wet op het financieel toezicht, de artikelen 6, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 24b en 48a van de Wet toezicht accountantsorganisaties, de artikelen 2 tot en met 4 van de Wet toezicht financiële verslaggeving, artikel 8:8 van de Wet handhaving consumentenbescherming, artikelen 14 en 15 van de Verordening (EU) 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 2003/124, 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie en de artikelen 4, 8 en 15 van de Verordening (EU) 2020/1503 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 betreffende Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1129 en Richtlijn (EU) 2019/1937, artikel 20, eerste, tweede en vierde lid van de Verordening (EU) 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 betreffende het prospectus dat moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel op een gereglementeerde markt worden toegelaten en tot intrekking van Richtlijn 2003/71/EG en de artikelen 2, 12, 36, 37 en 38 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/980 van de Commissie van 14 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de vorm, de inhoud, de controle en de goedkeuring van het prospectus dat moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel op een gereglementeerde markt worden toegelaten, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 809/2004 van de Commissie;

- e. Onze Minister van Economische Zaken voor wat betreft de uitvoering van zijn taak op grond van artikel 34 van de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames;
- f. een gerechtsdeurwaarder voor wat betreft de uitvoering van zijn taak op grond van artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet;
- g. Onze Ministers die het aangaat en de door hen aangewezen beheerautoriteiten wat betreft de uitvoering van hun taak op grond van de artikelen 69, tweede lid, en 72, eerste lid, onderdeel e, van de Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid;
- h. de Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie voor wat betreft de uitvoering van haar taak op grond van artikel 1 septvicies quater, eerste lid quinquies, van de Verordening (EG) 765/2006 en artikel 3 terdecies, eerste lid quinquies, van de Verordening (EU) 833/2014.

C

Artikel 51b, eerste lid, komt te luiden:

- 1. De gegevens, bedoeld in artikel 15a, tweede lid, onderdeel c, van de wet, kunnen op verzoek van de uiteindelijk belanghebbende worden afgeschermd tegen inzage door anderen dan:
 - a. de Financiële inlichtingen eenheid;
 - b. de bevoegde autoriteiten, bedoeld in artikel 51a;
 - c. bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak, als bedoeld in artikel 51aa;
 - d. personen, rechtspersonen of instellingen als bedoeld in artikel 28, tweede lid, sub b en c en e van de Handelsregisterwet 2007;
 - e. de instellingen bedoeld in artikel 1a, tweede, derde en vierde lid, onderdeel d, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, ook voor zover deze instellingen toegang krijgen in het kader van artikel 22a, eerste lid, onderdeel b, van de Handelsregisterwet 2007.

ARTIKEL II

Het **Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 5, tweede lid, wordt na "Financiële inlichtingen eenheid" ingevoegd ", bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak, bedoeld in artikel 6a.

B

In artikel 6, sub e, wordt na wordt na “de Koninklijke Marechaussee”, ingevoegd “, de inspecteur, bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, onderdeel c, van de Algemene douanewet”.

C

Na artikel 6 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6a

Als bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak, bedoeld in artikel 7, tweede lid, sub d van de wet, worden aangewezen:

- a. Onze Minister van Financiën en Onze Ministers die het mede aangaat voor wat betreft de uitvoering van hun taak, bedoeld in artikel 22, tweede lid, onderdeel d, van Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit;
- b. bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur, voor zover dat noodzakelijk is in de gevallen waarin zij bevoegd zijn tot toepassing van die wet;
- c. de Nederlandsche Bank N.V. voor wat betreft de beoordeling van betrouwbaarheid en geschiktheid van een persoon op grond van de Wet op het financieel toezicht of een vergelijkbare beoordeling op basis van een verordening als bedoeld in artikel 1:24, derde lid, van die wet en voor de uitvoering van haar taak op grond van artikel 25, tweede lid, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, artikel 106 van de Pensioenwet, artikel 110c van de Wet verplichte beroepspensioenregeling en artikel 10 van de Wet toezicht trustkantoren 2018;
- d. de Stichting Autoriteit Financiële Markten voor wat betreft de beoordeling van betrouwbaarheid en geschiktheid van een persoon op grond van de Wet op het financieel toezicht of een vergelijkbare beoordeling op basis van een verordening als bedoeld in artikel 1:25, derde lid, van die wet en voor de uitvoering van haar taken op grond van de artikelen 2:55, 2:60, 2:65, 2:80, 2:96, 4:13, 4:26, 4:62h, van de Wet op het financieel toezicht, de artikelen 6, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 24b en 48a van de Wet toezicht accountantsorganisaties, de artikelen 2 tot en met 4 van de Wet toezicht financiële verslaggeving, artikel 8:8 van de Wet handhaving consumentenbescherming, artikelen 14 en 15 van de Verordening (EU) 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 2003/124, 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie, de artikelen 4, 8 en 15 van de Verordening (EU) 2020/1503 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 betreffende Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1129 en Richtlijn (EU) 2019/1937, artikel 20, eerste, tweede en vierde lid van de Verordening (EU) 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 betreffende het prospectus dat moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel op een gereguleerde markt worden toegelaten en tot intrekking van Richtlijn 2003/71/EG en de artikelen 2, 12, 36, 37 en 38 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/980 van de Commissie van 14 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de vorm, de inhoud, de controle en de goedkeuring van het prospectus dat moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel op een gereguleerde markt

worden toegelaten, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 809/2004 van de Commissie;

e. Onze Minister van Economische Zaken voor wat betreft de uitvoering van zijn taak op grond van artikel 34 van de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames;

f. een gerechtsdeurwaarder voor wat betreft de uitvoering van zijn taak op grond van artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet;

g. Onze Ministers die het aangaat en de door hen aangewezen beheerautoriteiten wat betreft de uitvoering van hun taak op grond van de artikelen 69, tweede lid, en 72, eerste lid, onderdeel e, van de Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid;

h. de Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie voor wat betreft de uitvoering van haar taak op grond van artikel 1 septuagies quater, eerste lid quinquies, van de Verordening (EG) 765/2006 en artikel 3 terdecies, eerste lid quinquies, van de Verordening (EU) 833/2014.

ARTIKEL III

Artikel 7 van het **Besluit veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames** vervalt.

ARTIKEL IV

Indien het bij koninklijke boodschap van 13 januari 2025 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wet toezicht accountantsorganisaties, de Wet op het financieel toezicht, het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2022/2464 met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen (36678) tot wet is of wordt verheven en die wet in werking treedt:

a. Wordt in artikel 51aa van het **Handelsregisterbesluit 2008** "de Wet toezicht financiële verslaggeving" vervangen door "Wet toezicht verslaggeving effectenuitgevende instellingen";

b. Wordt in artikel 6a van het **Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies** "de Wet toezicht financiële verslaggeving" vervangen door "Wet toezicht verslaggeving effectenuitgevende instellingen".

ARTIKEL V

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL VI

Dit besluit wordt aangehaald als: Wijzigingsbesluit toegang UBO-registers voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

De Minister van Justitie en Veiligheid,

De Minister van Economische Zaken

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

§ 1. Inleiding

Op 22 november 2022 heeft van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het HvJ EU)¹ uitspraak gedaan in een prejudiciële zaak over het Luxemburgse UBO-register voor juridische entiteiten. In deze uitspraak is artikel 30, vijfde lid, onderdeel c, van de gewijzigde Europese anti-witwasrichtlijn², op grond waarvan het register met informatie over uiteindelijk belanghebbenden (ultimate beneficial owner of kortweg UBO) van vennootschappen en andere juridische entiteiten voor iedereen toegankelijk werd, ongeldig verklaard. De strekking van de uitspraak was zodanig dat deze ook gevolgen had voor de publieke toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies. Naar aanleiding van deze uitspraak is toegang tot de UBO-registers is de Nederlandse wetgeving aangepast door middel van de Wijzigingswet beperking toegang UBO-registers (hierna: de wijzigingswet).

Met de wijzigingswet zijn de Handelsregisterwet 2007 en Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies aangepast. Zowel het UBO-register voor vennootschappen of andere juridische entiteiten, als het UBO register voor trusts en soortgelijke juridische constructies zijn nu enkel nog toegankelijk voor, bij wet bepaalde, specifieke groepen.

In de wijzigingswet wordt bepaald dat de uitwerking voor toegang voor twee bepaalde groepen bij algemene maatregel van bestuur zal plaatsvinden. Allereerst worden in het voorliggende besluit bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak aangewezen waarvoor het in verband met een wettelijke of Europeesrechtelijke taak of bevoegdheid noodzakelijk is om UBO's te achterhalen. Hiertoe worden het Handelsregisterbesluit 2008 en het Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies gewijzigd. De grondslagen hiervoor zijn opgenomen in artikel 28, tweede lid, onderdeel d, van de Handelsregisterwet 2007 en artikel 7, tweede lid, onderdeel d, van de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies.

Tevens komt er een tweede algemene maatregel van bestuur waarin een andere specifieke groep die toegang heeft tot de UBO-registers wordt aangewezen, namelijk categorieën van natuurlijke personen en rechtspersonen die een aantoonbaar legitiem belang hebben bij inzage in de UBO-registers.³

Voor een nadere toelichting op de uitspraak van het HvJ EU, de betreffende Europese anti-witwasrichtlijnen en de inhoud van de wijzigingswet wordt verwezen naar de memorie van toelichting van de wijzigingswet.⁴

¹ HvJ EU 22 november 2022, ECLI:EU:C:2022:912.

² Richtlijn (EU) 2018/843 van het Europees parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, en tot wijziging van de Richtlijnen 2009/138/EG en 2013/36/EU.

³ Zie artikel 22a, tweede lid, Handelsregisterwet 2007.

⁴ Kamerstukken II 2023/24, 36 584.

Op 19 juni 2024 is er een nieuwe verordening en een nieuwe richtlijn op het gebied van anti-witwasregelgeving gepubliceerd.⁵ De partijen die worden aangewezen in onderhavig besluit volgen niet uit het nieuwe anti-witwaspakket, evenmin uit de huidige anti-witwasrichtlijn.

In de nieuwe richtlijn zijn bepalingen opgenomen omtrent toegang in het kader van legitiem belang. Met deze bepalingen zal rekening worden gehouden bij de uitwerking van de algemene maatregel van bestuur die ziet op toegang in het kader van legitiem belang.

Hieronder zal de inhoud van het besluit nader worden toegelicht. Vanaf paragraaf 2.1 en verder zullen de partijen die toegang krijgen afzonderlijk worden besproken.

§2. Hoofdpijnen

Zoals hierboven is vermeld, worden in dit wijzigingsbesluit wijzigingen doorgevoerd in het Handelsregisterbesluit 2008 en het Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies.

Eén van deze wijzigingen is het aanwijzen van bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak waarvoor het in verband met een wettelijke of Europeesrechtelijke taak of bevoegdheid noodzakelijk is om UBO's te achterhalen.

In dit besluit worden de volgende bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak aangewezen:

- De Minister van Financiën en de ministers die het mede aangaat in het kader van hun taak voor de herstel- en veerkrachtfaciliteit, die op 12 februari 2021 is vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (hierna: verordening 2021/241);
- Bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak waarvoor toegang noodzakelijk is om uitvoering te kunnen geven aan hun eigen onderzoek op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob);
- De Nederlandsche Bank in verband met het behandelen van aanvragen om vergoeding van guldenbiljetten en beschadigde eurobankbiljetten en in verband met personentoetsingen;
- De Autoriteit Financiële Markten in verband met personentoetsingen, met verkrijgen van signalen, met toezicht op verslaggeving en accountantsorganisaties en met toezicht prospectus;
- De Minister van Economische Zaken voor wat betreft de uitvoering van zijn taak op grond van Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames;
- Een gerechtsdeurwaarder voor zover die ambtshandelingen verricht op grond van artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet.

5 Richtlijn (EU) 2024/1640 van het Europees parlement en de Raad van 31 mei 2024 betreffende de mechanismen die de lidstaten moeten invoeren om het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering te voorkomen, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937, en tot wijziging en intrekking van Richtlijn (EU) 2015/849 EU en Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering.

- De ministers die het aangaat en de door hen aangewezen beheerautoriteiten in het kader van de uitvoering van de Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (hierna: verordening 2021/60);
- De Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie voor wat betreft de uitvoering van haar taak op grond van de Verordening (EU) 833/2014 en Verordening (EU) 765/2006.

Tevens zijn in het Handelsregisterbesluit 2008 en het Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies de bevoegde autoriteiten aangewezen die toegang hebben tot de UBO-registers. In dit wijzigingsbesluit wordt de Douane toegevoegd aan de lijst van bevoegde autoriteiten die toegang hebben tot de UBO-registers.

De toegang voor de bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak waarvoor het in verband met een wettelijke of Europeesrechtelijke taak of bevoegdheid noodzakelijk is om UBO's te achterhalen, brengt met zich mee dat er persoonsgegevens worden verwerkt voor een ander doel dan waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk zijn verzameld. De toegang op basis van de anti-witwasrichtlijn beperkt zich immers tot de doelstellingen van de richtlijn, namelijk het voorkomen of bestrijden van witwassen, daarmee verband houdende basisdelicten of financieren van terrorisme. Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd wanneer deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in het eerste lid van artikel 23 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) bedoelde doelstellingen.⁶ De verwerking is noodzakelijk en evenredig omdat partijen hiermee aan hun wettelijke verplichten kunnen voldoen en er geen andere (betrouwbare) bron is voor het verkrijgen van de benodigde gegevens die minder ingrijpend is dan het raadplegen van de UBO-registers.

Eveneens wordt hieronder per bestuursorgaan of rechtspersoon voor de met een overheidstaak waarvoor het in verband met een wettelijke of Europeesrechtelijke taak of bevoegdheid noodzakelijk is om UBO's te achterhalen, onderbouwd waarom deze verwerking voor een ander doel gerechtvaardigd is en een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen.

§2.1. De herstel- en veerkrachtfaciliteit

De herstel- en veerkrachtfaciliteit is op 12 februari 2021 vastgesteld bij verordening 2021/241.⁷ Deze faciliteit ondersteunt EU-lidstaten financieel om het herstel na de Covid-19-pandemie een impuls te geven. Ter implementatie van de herstel- en

⁶ Artikel 6, vierde lid, Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

⁷ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

veerkrachtfaciliteit hebben alle lidstaten een nationaal herstel- en veerkrachtplan opgesteld. Lidstaten hebben op grond van verordening 2021/241 onder meer de verplichting om bepaalde informatie te verzamelen van organisaties die in het kader van de faciliteit financiële steun ontvangen. Dit in het kader van de controle en audit van de verstrekte middelen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

Toegang tot het UBO-register is dus noodzakelijk om aanspraak te kunnen maken op de voor Nederland geoormerkte middelen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Het Ministerie van Financiën coördineert de implementatie van het Nederlandse herstel- en veerkrachtplan en is gezamenlijk met de Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Defensie, Economische Zaken, Infrastructuur en Waterstaat, Klimaat en Groene Groei, Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Justitie en Veiligheid, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en Volksgezondheid, Welzijn en Sport belegd met de taak om de benodigde gegevens te verzamelen. Het is voor deze genoemde bestuursorganen zodoende noodzakelijk toegang te hebben tot het UBO-register, teneinde te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichting die is neergelegd in artikel 22, tweede lid, onderdeel d, van verordening 2021/241. Ten behoeve van de controle en audit, stelt de Europese Commissie strenge eisen aan de toets op de rechtmatige besteding van de door de eindontvangers ontvangen middelen. Dit om fraude, corruptie, dubbele financiering en belangenconflicten te voorkomen.

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk een evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen. De verwerking dient namelijk het belang dat in het eerste lid, onderdeel h, van artikel 23 AVG wordt genoemd, een taak op het gebied van toezicht die verband houdt met de uitoefening van het openbaar gezag in punt e, van artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde gevallen.

§2.2. Wet Bibob

De Wet Bibob is een preventief instrument om de integriteit van de overheid te beschermen door te voorkomen dat zij ongewild criminele activiteiten faciliteert. De Wet Bibob is van toepassing op vergunningen, subsidies, vastgoedtransacties en overheidstransacties. Wanneer er een ernstig gevaar dreigt dat een beschikking overheidsopdracht of vastgoedtransactie wordt misbruikt om strafbare feiten te plegen (de zogenaamde 'b-grond'), dan wel uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten (de zogenaamde 'a-grond', i.c. witwassen), dan kan het bestuursorgaan over rechtspersonen met een overheidstaak een beschikking weigeren of intrekken, een overheidsopdracht niet gunnen, een vastgoedtransactie niet aangaan of een ter zake gesloten overeenkomst ontbinden.

Om de mate van gevaar te kunnen bepalen worden de betrokkene(n) (zie artikel 1, eerste lid van de Wet Bibob) – en, indien daarvoor aanleiding bestaat, personen in zijn zakelijke omgeving die als Bibob-relatie kunnen worden aangemerkt onderworpen aan een Bibob-onderzoek. De vier relevante Bibob-relaties zijn de (rechts)personen die (in)direct zeggenschap hebben over de betrokkene, (in)direct leiding geven aan de betrokkene, (in)direct vermogen verschaffen aan de betrokkene en degene die in een zakelijk samenwerkingsverband staan tot de betrokkene. Voor een gedegen onderzoek is

het noodzakelijk informatie over strafbare feiten, vermoedelijke strafbare feiten en bestuurlijke boetes te ontvangen van informatieleveranciers, zoals het OM, de politie en de Belastingdienst en andere inspecties en opsporingsdiensten. Ook andere, openbare en gesloten bronnen kunnen geraadpleegd worden om informatie te vergaren over de betrokkene en relevante derden uit zijn zakelijke omgeving. Hierbij kan gedacht worden aan het Justitieel Documentatie Systeem (JDS) of het handelsregister.

Het Landelijk Bureau Bibob (LBB) heeft op grond van artikel 51a, onderdeel e, van het Handelsregisterbesluit al toegang tot de UBO-registers. Dit zou tot de redenatie kunnen leiden dat toegang voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak niet noodzakelijk is, omdat zij de mogelijkheid hebben om bij het LBB een advies over de mate van gevaar van misbruik voor criminele doeleinden aan te vragen. Volgens de wetsgeschiedenis is echter beoogd dat bestuursorganen in hun eigen Bibob-onderzoek de relatief eenvoudige zaken behandelen en dat het daartoe geëquipeerde Landelijk Bureau Bibob adviseert over de meer complexe zaken. Dit betekent concreet dat bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak toegang tot relatief eenvoudige gegevens dienen te hebben voor de toepassing van de Wet Bibob en dat het LBB tevens relatief complexe gegevens mag ontvangen. Door bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak voldoende eigen mogelijkheden tot onderzoek te geven, waaronder de toegang tot de UBO-registers, wordt het eenvoudiger om zelfstandig een conclusie te trekken over de mate van gevaar dat een vergunning, subsidie, vastgoedtransactie of een overheidsopdracht wordt misbruikt voor criminele doeleinden. Een meer ingrijpend onderzoek door het LBB, waarbij meer bronnen en meer privacygevoelige gegevens geraadpleegd worden, kan in die gevallen achterwege blijven.

Om inzicht te krijgen in de feitelijke zeggenschapsverhoudingen rondom de aanvrager van een rechtshandeling met een bestuursorgaan of een rechtspersoon met een overheidstaak, moet een bestuursorgaan of die rechtspersoon met een overheidstaak inzicht krijgen in en controle uitvoeren op de identiteit van degenen die onderdeel uitmaken van de zakelijke omgeving – waaronder de uiteindelijk leidinggevend en uiteindelijk zeggenschaphebbenden – van de aanvrager. Dat is van belang om eventuele versluieringsconstructies bij het aanvragen van een beschikking, een vastgoedtransactie of een overheidsopdracht boven water te krijgen. Met deze informatie kan de mate van gevaar bepaald worden dat het bestuursorgaan of de rechtspersoon met een overheidstaak met het verlenen van een beschikking, het gunnen van een overheidsopdracht of het aangaan van een vastgoedtransactie criminele activiteiten faciliteert. Dit dient om de eigen integriteit te beschermen. Voor wat betreft deze bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak geldt dat de toegang tot de UBO-registers noodzakelijk is en evenredig wordt geacht om de integriteit van de overheid te kunnen beschermen door de risico's op het faciliteren van criminele activiteiten te kunnen bepalen.

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk een evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, van de AVG bedoelde doelstellingen. De gegevensverwerking dient een belang dat in het eerste lid, onderdeel d, van artikel 23 van de AVG wordt genoemd, de voorkoming van strafbare feiten.

§2.3. De Nederlandsche Bank in verband met het verwisselen of vergoeden van bankbiljetten

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft de wettelijke taak om bankbiljetten te verwisselen of te vergoeden. Dit is vastgelegd in artikel 27, lid 3, van de Bankwet 1998 en het daarop berustende Besluit verwisseling en intrekking van bankbiljetten, en artikel 3 van het Besluit van de ECB betreffende de denominaties, specificaties, reproductie, vervanging en het uit circulatie nemen van eurobankbiljetten (ECB/2013/10). Bankbiljetten worden in voorkomende gevallen namens rechtspersonen aan DNB aangeboden. De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) verplicht in dit kader medewerkers van DNB om melding te doen bij de Financiële inlichtingen eenheid van feiten die kunnen duiden op witwassen of financieren van terrorisme (artikel 25, tweede lid, Wwft). Verder is in de toelichting bij het Besluit verwisseling en intrekking van bankbiljetten (Stb. 2001, 652) opgenomen dat DNB bij de uitoefening van deze taak rekening dient te houden met twee wetten die thans zijn opgegaan in de Wwft. Vanwege deze redenen verricht DNB cliëntenonderzoek met betrekking tot aanvragers van de verwisseling van bankbiljetten. Een vast onderdeel van cliëntenonderzoek is het risicogebaseerd onderzoeken van de UBO van de cliënt die een rechtspersoon is.

Het doel waarvoor DNB bij de uitoefening van bovenstaande taak het UBO register raadpleegt houdt verband met de doelstelling van de richtlijn: het voorkomen of bestrijden van witwassen, daarmee verband houdende basisdelicten of financieren van terrorisme.

§2.4. De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten in verband met personentoetsingen

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) en DNB voeren personentoetsingen uit in het kader van toezicht. Hierbij worden betrouwbaarheid en geschiktheid beoordeeld van personen ingevolge de Wet op het financieel toezicht. Daarnaast zijn er ook enkele andere toetsingen, waaronder de reputatietoets van UBO en de houders van een gekwalificeerde deelneming. De wettelijke basis hiervoor is vastgelegd in zowel nationale als Europese wetgeving. Toegang tot het UBO-register is essentieel voor het analyseren van eigendomsstructuren en vaststellen van zeggenschap, het identificeren van belangenverstrengeling en belangenconflicten, het verifiëren van door toetsbare personen aangeleverde gegevens, het controleren van opgelegde maatregelen aan ondernemingen waar toetsbare personen UBO zijn en het vaststellen of de juiste personen ter toetsing zijn voorgelegd (mede om complexere eigendomsstructuren te ontrafelen).

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen. Deze verwerking dient een belang zoals genoemd in het eerste lid, onderdeel h, van artikel 23 AVG wordt genoemd, een taak op het gebied van toezicht die verband houdt met de uitoefening van het openbaar gezag in punt e, van artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde gevallen.

§2.5. De Autoriteit Financiële Markten in verband met het verrijken van signalen

Het raadplegen van het UBO-register is noodzakelijk in het kader van het verrijken van signalen. De inzet van het UBO register is nodig om naleving van verbodsbepalingen en andere overtredingen goed te kunnen onderzoeken (artikel 2:55, 2:60, 2:65, 2:80 en 2:96 van de Wft). Veel signalen die de AFM ontvangt, gaan bijvoorbeeld over partijen die mogelijk diensten verlenen zonder over een vergunning van de AFM te beschikken (zoals artikel 2:96 Wft). Hierbij wordt het UBO-register gebruikt om te bepalen of de uiteindelijke eigenaar in verband gebracht kan worden met mogelijke eerdere signalen. Deze informatie kan bepalend zijn bij de keuze ten aanzien van in te zetten toezichtinstrumenten. Hierdoor kan de AFM met behulp van het UBO-register gericht optreden tegen specifieke personen die verantwoordelijk zijn voor misstanden. Bovendien is het UBO noodzakelijk voor de controle op signalen m.b.t. handelen met voorwetenschap en marktmanipulatie (artikelen 14 en 15 van verordening 596/2014⁸).

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen. De verwerking dient immers het belang dat wordt genoemd in het eerste lid, onderdeel h, van artikel 23 AVG, een taak op het gebied van toezicht die verband houdt met de uitoefening van het openbaar gezag in punt e, van artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde gevallen.

§2.6. De Autoriteit Financiële Markten voor toezicht op verslaggeving en accountantsorganisaties

Toegang tot de UBO-registers door de AFM is noodzakelijk voor de uitvoering van haar toezicht op de naleving van verslaggevingsvoorschriften op grond van de artikelen 2 tot en met 4 van de Wet toezicht financiële verslaggeving (Wtffv). De AFM houdt op grond van de Wtffv toezicht op de verslaggeving van uitgevende instellingen, waarbij de AFM effectenuitgevende instellingen om nadere toelichting kan verzoeken over de toepassing van de International Accounting Standards (IAS) Verordening. Voor dit toezicht is toegang tot het UBO-register in bepaalde gevallen nodig om een beeld te krijgen van de verbonden partijen (related parties) van een uitgevende instelling en om zeggenschapsvraagstukken in verband met bijvoorbeeld consolidaties te kunnen beoordelen.

Daarnaast is nodig dat de AFM toegang tot het UBO-register krijgt voor wat betreft de uitvoering van haar toezicht op de naleving van het bij en krachtens de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) bepaalde, onder andere op grond van de artikelen 6, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 24b en 48a van de Wta. In voorkomende gevallen heeft de AFM informatie over de zeggenschap van een accountantsorganisatie of controlecliënten nodig. De AFM verleent vergunningen voor het verrichten van wettelijke controles, waarvoor zij zicht dient te hebben op de structuur van de organisatie. Het UBO-register kan daarnaast dienen om de onafhankelijkheid van een accountantsorganisatie ten opzichte van haar controleclient te onderzoeken, en het toezien op de verplichte scheiding tussen controle- en adviesdiensten door accountantsorganisaties bij organisaties van openbaar belang en daaraan gelieerde entiteiten. Daarnaast is inzage in de UBO-registers nodig voor het onderzoeken van wettelijke controles, waarbij voor het

8 Verordening EU 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik (Verordening marktmisbruik) en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 2003/124, 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie.

beoordelen van de werkzaamheden van de accountant inzicht in de controleclient benodigd is.

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen. De verwerking dient immers een belang dat in het eerste lid, onderdeel h, van artikel 23 AVG wordt genoemd, een taak op het gebied van toezicht die verband houdt met de uitoefening van het openbaar gezag in punt e, van artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde gevallen.

§2.7. De Autoriteit Financiële Markten voor toezicht prospectus

Ten eerste dienen op basis van de Prospectusverordening de belangrijkste aandeelhouders van de uitgevende instelling in het prospectus te worden beschreven (uit hoofde van rubriek 16.1 van Bijlage 1 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/980). Een uitgevende instelling is wettelijk verplicht om deze informatie in het prospectus op te nemen, maar als het vanuit de informatie hierover in het prospectus niet duidelijk is wie de uiteindelijk belanghebbende is in een voorkomend geval, dan vormt toegang tot het UBO-register een manier voor de AFM om zorg te dragen dat alle belangrijke aandeelhouders op een volledige en begrijpelijke manier gepresenteerd worden in het prospectus.

Ook is een uitgevende instelling wettelijk verplicht om in het prospectus de identiteit van verkopende aandeelhouders op te nemen (uit hoofde van afdeling 7 van Bijlage 11 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/980). Als het vanuit de informatie hierover in het prospectus niet duidelijk is wie de uiteindelijk belanghebbende zijn in voorkomende gevallen, dan stelt raadpleging van het UBO-register de AFM in staat om zorg te dragen dat de identiteit van verkopende aandeelhouders op een volledige en begrijpelijke manier gepresenteerd wordt in het prospectus (bijvoorbeeld als achter meerdere verkopende aandeelhouders dezelfde uiteindelijk belanghebbende zit).

Daarbij is een uitgevende instelling verplicht om alle transacties met verbonden partijen te beschrijven in het prospectus (uit hoofde van rubriek 7.1 van Bijlage 1 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/980). Indien deze informatie van onduidelijke aard is, dan stelt toegang tot de UBO-registers de AFM in staat om te verifiëren of deze beschrijving van transacties met verbonden partijen volledig is.

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen. De verwerking dient immers een belang dat in het eerste lid, onderdeel h, van artikel 23 AVG wordt genoemd, een taak op het gebied van toezicht die verband houdt met de uitoefening van het openbaar gezag in punt e, van artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde gevallen.

§2.8. Minister van Economische Zaken voor zijn taak op grond van Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames

De Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames voorziet in regels waarmee risico's voor de nationale veiligheid, als gevolg van bepaalde verwervingsactiviteiten zoals investeringen en fusies, beheerst kunnen worden. Dit soort verwervingsactiviteiten

met betrekking tot vitale aanbieders of ondernemingen die over sensitieve technologie beschikken, kunnen leiden tot risico's voor de nationale veiligheid. Daartoe voorziet de wet in een procedure om te bepalen of een bepaalde verwervingsactiviteit die onder de reikwijdte van de wet valt, toelaatbaar is en onder welke voorwaarden. De Minister van Economische Zaken geeft uitvoering aan deze wet. Daarvoor is het Bureau Toetsing Investerings (BTI) ingericht, waar de meldingen van voorgenomen verwervingsactiviteiten worden ontvangen en in behandeling genomen. Om te beoordelen of een activiteit een risico kan vormen voor de nationale veiligheid, zal de minister onderzoek moeten doen naar de partij die zeggenschap of significante invloed verkrijgt. Meestal zal het gaan om een rechtspersoon die vaak op zijn beurt weer deel uitmaakt van een groep van rechtspersonen of waar een veelheid aan aandeelhouders deelneemt in deze partij. Daarom zal de minister in kaart moeten brengen welke krachten er achter de rechtspersoon schuil gaan en bij wie de uiteindelijke zeggenschap berust. Daartoe is in artikel 34 van de wet bepaald dat de minister gebruik maakt van informatie in het handelsregister en in artikel 7 van het Besluit veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames ook van gegevens omtrent uiteindelijk belanghebbenden die zijn geregistreerd in beide registers. Artikel 7 van het Besluit veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames wordt in het verlengde daarvan geschrapt (zie artikel III van onderhavig besluit).

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen. De verwerking dient een belang dat in het eerste lid, onderdeel h, van artikel 23 AVG wordt genoemd, een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houdt met de uitoefening van het openbaar gezag in punt a (nationale veiligheid) en c (openbare veiligheid), van artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde gevallen.

§2.9. Gerechtsdeurwaarders

Een gerechtsdeurwaarder is een bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, eerste lid, onderdeel b van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) als deze ambtshandelingen verricht als bedoeld in artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet. Een van de wettelijke taken van de gerechtsdeurwaarder is de tenuitvoerlegging van rechterlijke vonnissen. Dit doet hij onder meer door beslag te leggen. Hiervoor moeten gerechtsdeurwaarders voor verhaal vatbaar vermogen kunnen traceren en veilig stellen als blijkt dat dit vermogen is verplaatst naar een gelieerde vennootschap of andere entiteit. Dit is niet mogelijk zonder inzicht wie de uiteindelijke belanghebbende is van vennootschappen of andere juridische entiteiten.

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen. De verwerking dient een belang dat in het eerste lid, onderdeel j, van artikel 23 AVG wordt genoemd, inning van civielrechtelijke vorderingen.

§2.10. Uitvoering van Europese fondsen

De verordening 2021/1060⁹ voorziet in uitvoeringsregels die gelden voor het verstrekken van steun door lidstaten in het kader van een aantal EU-fondsen, waaronder het Europees fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur. Op grond van deze verordening dienen de lidstaten per nationaal programma te voorzien in een beheerautoriteit. In de praktijk wordt deze rol vervuld door de betreffende minister of door de minister aangewezen autoriteiten, al naar gelang de toepasselijke wetgeving. De lidstaten zijn op grond van artikel 69, tweede lid, van de verordening verplicht om informatie van uiteindelijk belanghebbenden van de ontvangers van Uniefinanciering te verzamelen, met het oog op het opsporen en corrigeren van fraude. Ook moeten de beheerautoriteiten deze informatie registreren (artikel 72 van de verordening en punten 3, 23 en 24 van de tabel in bijlage XVII bij de verordening). Hierbij staat vermeld dat lidstaten aan dit voorschrift kunnen voldoen door gebruik te maken van de gegevens die zijn opgeslagen in de UBO-registers als bedoeld in de anti-witwasrichtlijn. In overweging 74 bij de verordening wordt vermeld dat dit laatste is ingegeven door de wens tot vereenvoudiging en vermindering van administratieve lasten en wordt opgemerkt dat de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens van uiteindelijk begunstigen in het kader van deze verordening, namelijk het voorkomen, opsporen, corrigeren en rapporteren van onregelmatigheden, waaronder fraude, verenigbaar zijn met de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de Richtlijn (EU) 2015/849.¹⁰ Ter uitvoering van de verordening 2021/1060 inzake gemeenschappelijke regels voor EU-fondsen is daarom in onderhavig besluit bepaald dat de verantwoordelijke ministers en door hen aangewezen beheerautoriteiten toegang hebben tot de gegevens inzake uiteindelijk belanghebbenden in het handelsregister.

Zoals hierboven is vermeld, zijn de doeleinden van verwerking verenigbaar met de doeleinden van verwerking in het kader van de Richtlijn 2015/849. Het doel waarvoor bij bovenstaande taak het UBO register wordt geraadpleegd houdt verband met de doelstelling van de richtlijn: het voorkomen of bestrijden van witwassen, daarmee verband houdende basisdelicten of financieren van terrorisme.

§2.11. Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie

De Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie (NIWO) is een zelfstandig bestuursorgaan waarop de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen van toepassing is en valt onder de politieke verantwoordelijkheid van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. De taken van de NIWO zijn vastgelegd in artikel 4.1 van de Wet wegvervoer goederen. Een van deze taken heeft betrekking op de communautaire vergunning, de vergunning voor de uitoefening van het beroep van ondernemer van goederenvervoer over de weg. Deze vergunning is ingesteld op basis van Verordening (EG) 1071/2009 en Verordening (EG) 1072/2009.

Elke lidstaat van de Europese Unie moet een instantie aanwijzen die verantwoordelijk is voor de afgifte, verlenging en intrekking van communautaire vergunningen aan de in die lidstaat gevestigde vervoerder. In Nederland is de NIWO hiervoor de bevoegde instantie.

⁹ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid.

¹⁰ Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.

De NIWO onderzoekt bij het behandelen van de vergunningsaanvraag of de vervoerder voldoet aan eisen van betrouwbaarheid, financiële draagkracht, werkelijke en duurzame vestiging en vakbekwaamheid.

In de door de Europese Unie vanaf 2022 opgelegde sancties aan Rusland en Belarus zijn onder meer sancties opgelegd ten aanzien van het beroepsvervoer van goederen over de weg. Het is voor in Rusland en Belarus gevestigde wegvervoerondernemingen verboden op het grondgebied van de Europese Unie goederen over de weg te vervoeren. Daar is op 24 juni 2024 met het 14^e sanctiepakket een sanctiemaatregel aan toegevoegd door de Europese Raad. Het is daarmee verboden voor in de Europese Unie gevestigde rechtspersonen, entiteiten of lichamen die voor ten minste 25 procent in handen zijn van Russische en Belarussische natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen om een wegvervoeronderneming te worden die goederen over de weg vervoert op het grondgebied van de Unie, met inbegrip van doorvoer. Datzelfde geldt voor vanaf 26 juli 2024 en na 8 april 2022 in de Europese Unie gevestigde wegvervoerondernemingen. Dit is voor Rusland vastgelegd in Verordening (EU) 833/2014 met Verordening (EU) 2024/1745 en voor Belarus in Verordening (EG) 765/2006 met Verordening (EU) 2024/1865.

In artikel 2, zesde lid, van de Sanctieregeling territoriale integriteit Oekraïne 2014 is de NIWO aangewezen als bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 3 terdecies, lid 1 quinquies, van de Verordening (EU) 833/2014. Voor Belarus is dit geregeld in artikel 1a, zesde lid, van de Sanctieregeling Belarus 2006 en artikel 1 septvicies quarter, lid 1 quinquies, van de Verordening (EG) 765/2006. In desbetreffende artikelen van deze verordeningen is vastgelegd dat in de Europese Unie gevestigde wegvervoerondernemingen de nationale bevoegde autoriteit van de lidstaat waar zij gevestigd zijn informatie verstrekken over hun eigendomsstructuur wanneer die daarom verzoekt.

De toegang voor de NIWO tot het UBO-register dient om bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag dan wel toetsing van de vergunning de eigenaarsstructuur vast te kunnen stellen en daarmee uitvoering te geven aan de hierboven beschreven Europese verplichtingen. In het kader van omzeiling van sancties is het van groot belang om de UBO's van rechtspersonen of juridische entiteiten te achterhalen.

Deze verwerking voor een ander doel is gerechtvaardigd omdat deze geschiedt op grond van een wettelijke grondslag die in een democratische samenleving een noodzakelijk evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, eerste lid, AVG bedoelde doelstellingen. De verwerking dient een belang dat in het eerste lid, onderdeel e, van artikel 23 AVG wordt genoemd. Het gaat namelijk om andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Unie of van een lidstaat, met name het waarborgen van de algemene veiligheid, omdat de NIWO op deze manier de eigenaarsgegevens van de vervoerder kan nagaan en daarmee de sanctieregelingen gepast kan uitvoeren.

§2.12. De Douane

In artikel 28, tweede lid, sub a, van de Handelsregisterwet 2007 en artikel 7, lid 2, sub a, van de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en

soortgelijke juridische constructies is opgenomen dat de ubo-registers toegankelijk zijn voor de Financiële inlichtingen eenheid en de bevoegde autoriteiten.

Het zesde lid van artikel 30 van de gewijzigde vierde anti-witwasrichtlijn schrijft bovenstaande voor. Over wat onder bevoegde autoriteiten verstaan moet worden, zegt het zesde lid het volgende: "De bevoegde autoriteiten die toegang krijgen tot het in lid 3 bedoelde centraal register zijn de publieke autoriteiten waaraan taken zijn toegewezen op het gebied van de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, alsook belastingautoriteiten, toezichthouders van meldingsplichtige entiteiten en autoriteiten die de opdracht hebben het witwassen van geld, daarmee verband houdende basisdelicten en terrorismefinanciering te onderzoeken of te vervolgen en criminele activa op te sporen en in beslag te nemen of te bevriezen en te confisqueren."

De bevoegde autoriteiten worden bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld. In artikel 51a van het Handelsregisterbesluit 2008 en in artikel 6 van het Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies zijn de bevoegde autoriteiten opgenomen. In onderdeel e van beide artikelen staan de overige instanties die de opdracht hebben het witwassen van geld, daarmee verband houdende basisdelicten en terrorismefinanciering te onderzoeken of te vervolgen en criminele activa op te sporen en in beslag te nemen of te bevriezen en te confisqueren. Hierin zijn, naast de Douane, de Dienst Justis, het Bureau Bibob, de Militaire inlichtingen- en veiligheidsdienst, de Koninklijke Marechaussee en de Rijksrecherche in opgenomen, in het kader van hun wettelijke taken.

De inspecteur van de Douane is aangewezen voor de uitvoering van taken die vallen onder de reikwijdte van de Algemene douanewet. De Douane heeft taken die onder meer verband houden met het onderzoeken en vervolgen van het witwassen en terrorismefinanciering en daarmee verband houdende basisdelicten, alsmede met het toezicht op de in- en uitvoer van cultuurgoederen, precursoren, goederen die onder de sanctiemaatregelen vallen en strategische goederen. In het kader van deze taken is het passend voor de Douane om als bevoegde autoriteit te worden aangewezen.

§3. Gegevensbescherming

Gezien de aard van dit voorstel is een DPIA uitgevoerd. Met behulp hiervan is de noodzaak onderzocht van de verwerking van persoonsgegevens en zijn op gestructureerde wijze de gevolgen en risico's van de maatregelen in kaart gebracht.

De aangewezen partijen moeten beschikken over passende technische en organisatorische maatregelen voor de bescherming van persoonsgegevens tegen incidenteel verlies, ongeoorloofde verspreiding of toegang. Zij dienen zelf een uitvoeringsdopia te maken waarin de gegevensverwerking wordt beschreven.

Het ontwerp van dit besluit en nota van toelichting zal conform artikel 36, vierde lid, AVG voor advies worden voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

§4. Regeldruk

Het besluit heeft geen gevolgen voor de regeldruk.

Een ontwerp van onderhavig wijzigingsbesluit wordt voor advies voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR).

§5. Uitvoering en handhaving

Een ontwerp van onderhavig wijzigingsbesluit wordt voor een uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets voorgelegd aan de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst.

[PM]

§6. Financiële gevolgen

Het besluit heeft geen gevolgen voor de Rijksbegroting.

§7. Consultatie

[PM]

Artikelsgewijs

ARTIKEL I (Handelsregisterbesluit 2008)

A

Met deze aanpassing wordt de toegang voor de Douane als bevoegde autoriteit vastgelegd.

B

Met het nieuwe artikel 51aa zijn de bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak aangewezen die toegang hebben tot de in artikel 15a, tweede lid, genoemde gegevens en de in artikel 15a, derde lid, genoemde bescheiden van de Handelsregisterwet 2007.

Onder onderdeel a valt de herstel- en veerkrachtfaciliteit, die op 12 februari 2021 is vastgesteld bij verordening 2021/241.

Onderdeel b betreft bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak waarvoor toegang noodzakelijk is om uitvoering te kunnen geven aan hun eigen onderzoek op basis van de Wet Bibob.

Onderdeel c betreft DNB in verband met het behandelen van aanvragen om vergoeding van guldenbiljetten en beschadigde eurobankbiljetten en in verband met personentoetsingen.

Onderdeel d betreft AFM in verband met personentoetsing, met verrijken van signalen, met toezicht op verslaggeving en accountantsorganisaties en met toezicht prospectus.

Onderdeel e betreft de Minister van Economische Zaken voor wat betreft de uitvoering van zijn taak op grond van Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames.

Onderdeel f omvat de gerechtsdeurwaarders voor zover deze ambtshandelingen verricht op grond van artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet.

Onder onderdeel g valt de verordening (EU) 2021/60 die voorziet in uitvoeringsregels die gelden voor het verstrekken van steun door lidstaten in het kader van een aantal EU-fondsen.

Onder onderdeel h valt de Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie in verband met haar taak op grond van de Verordening (EU) 833/2014 en Verordening (EU) 765/2006.

Deze aangewezen bestuursorganen en rechtspersonen met overheidstaak krijgen naast toegang tot de algemene UBO-informatie, ook toegang tot de aanvullende informatie en krijgen de mogelijkheid om de Kamer van Koophandel te verzoeken om de informatie te rangschikken naar natuurlijke personen. Beide functionaliteiten kunnen noodzakelijk zijn in het kader van de overheidstaak waarmee zij zijn belast. Tevens dienen zij op grond van artikel 38a, eerste lid, Handelsregisterwet melding te maken bij de Kamer van Koophandel, wanneer zij stuiten op UBO-informatie die blijkt af te wijken van de UBO-informatie die in een UBO-register is opgenomen.

C

Met artikel 51b is geregeld dat in bepaalde limitatieve gevallen de gegevens van een UBO afgeschermd kunnen worden.

Met deze wijziging worden bestuursorgaan en rechtspersoon met een overheidstaak, als bedoeld in artikel 51aa, toegevoegd aan de groep die toegang krijgen tot afgeschermd gegevens. Daarnaast wordt geregeld dat de Wwft-instellingen die op basis van artikel 51B van de afgeschermd UBO-gegevens mogen inzien, dit ook kunnen voor zover zij toegang krijgen in het kader van afdeling 5 van de Sanctiewet 1977. Tevens wordt geregeld dat de instellingen, genoemd in artikel 11, eerste lid, onderdelen e tot en met h, van Richtlijn (EU) 2024/1640¹¹ toegang krijgen tot afgeschermd gegevens. Dit sluit aan bij het artikel 10, eerste lid van de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies.

Artikel II (Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies)

A

Met deze aanpassing wordt beoogd dat ook de aangewezen bestuursorganen en rechtspersonen tot tien jaar nadat de gronden voor de registratie van die gegevens en

¹¹ Richtlijn (EU) 2024/1640 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 betreffende de mechanismen die de lidstaten moeten invoeren om het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering te voorkomen, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937, en tot wijziging en intrekking van Richtlijn (EU) 2015/849.

bescheiden hebben opgehouden te bestaan, toegang hebben tot de gegevens en bescheiden als bedoeld in artikel 5, eerste, derde en vierde lid, Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies.

B

Met deze aanpassing wordt de toegang voor de Douane als bevoegde autoriteit vastgelegd.

C

Met het nieuwe artikel 6a zijn de bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak aangewezen die toegang hebben tot de in artikel 5, eerste en derde lid, onderdelen a en f, bedoelde gegevens van de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies.

Het betreffen dezelfde bestuursorganen en rechtspersonen als vermeld in artikel I, onderdeel B.

Artikel III (Besluit veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames)

Nu BTI (Bureau Toetsing Investerings) met onderhavig besluit toegang tot de UBO-registers krijgt (zie artikel 51aa Handelsregisterbesluit 2008 en 6a Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies) kan dit artikel in Besluit veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames vervallen.

ARTIKEL IV (Samenloopbepaling)

Dit onderdeel bevat een voorziening voor de in het wetsvoorstel Wet implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering opgenomen naamswijziging van de Wet toezicht financiële verslaggeving.

ARTIKEL V (Inwerkingtreding)

Dit onderdeel regelt dat de verschillende artikelen of onderdelen daarvan op verschillende tijdstippen in werking kunnen treden.

De Minister van Financiën,